

mensen en regels tussen mensen en regels tussen mensen en regels tussen mensen en regels tussen mensen en regels

VMR praktijkdag 2017 | Toezicht en handhaving

door Jaap Ijdema

30 november 2017

Onderwerpen

1. de eisen aan waarneming verbeurte dwangsom
2. de stuiting van de verjaring invorderingsbevoegdheid
3. de handhaving van de specifieke zorgplichten van het Bal

Eisen aan waarneming

ABRvS 13 juni 2012 (ECLI:NL:RVS:2012:BW8183):

“Aan een invorderingsbesluit dient naar het oordeel van de Afdeling een deugdelijke en controleerbare vaststelling van relevante feiten en omstandigheden ten grondslag te liggen. Dit brengt met zich mee dat ...”

Eisen aan waarneming

- Waarneming door ter zake deskundige medewerker van het bevoegd gezag;
- Waargenomen feiten en omstandigheden moeten op schrift worden gesteld en dat geschrift moet bevatten:
  - plaats, datum en tijdstip waarneming
  - inzichtelijke beschrijving gehanteerde werkwijze
  - inzichtelijke beschrijving van wat is waargenomen
  - ondertekening door opsteller en
  - dagtekening

Eisen aan waarneming

Herformulering eisen aan waarneming

ABRvS 3 mei 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:1179):

- vaststelling of waarneming door ter zake deskundig persoon
- vastlegging van vastgestelde of waargenomen feiten en omstandigheden kan in bepaalde gevallen ook met foto's of ander bewijsmateriaal

Eisen aan waarneming

Kan vastlegging ook aan de hand van foto's of ander bewijsmateriaal dat door derden wordt aangeleverd?

ABRvS 24 februari 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:469) : nee

ABRvS 8 juni 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:1594) : ja

Eisen aan waarneming

Gelden de eisen alleen voor de waarneming van feiten en omstandigheden die leiden tot de verbeurte van een dwangsom?

Rechtbank Limburg 16 juni 2017 (ECLI:NL:RBLIM:2017:5668)

• *“Naar het oordeel van de rechtbank dient (evenals aan een invorderingsbesluit) aan een last onder dwangsom een deugdelijke en controleerbare vaststelling van relevante feiten en omstandigheden ten grondslag te liggen.”*

Eisen aan waarneming

ABRvS 20 augustus 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:2357):

- Eisen aan waarneming zijn geen doel op zich
- Erkenning door overtreder van niet uitvoeren last is voldoende voor de vaststelling dat dwangsommen zijn verbeurd
Zie ook ABRvS 21 september 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2517)

Stuiting verjaring

Artikel 5:35 Awb:

Verjaringstermijn = 1 jaar

Artikel 4:111 Awb:

Limitatieve gronden van verlenging verjaring

Artikel 4:105 en 106 Awb:

Limitatieve gronden van stuiting verjaring door bestuursorgaan

Stuiting verjaring

Artikel 4:106 Awb:

Het bestuursorgaan kan de verjaring ook stuiten door een aanmaning als bedoeld in artikel 4:112, een beschikking tot verrekening of een dwangbevel dan wel door een daad van tenuitvoerlegging van een dwangbevel.

Stuiting verjaring

Artikel 4:112 Awb:

1. Het bestuursorgaan maant de schuldenaar die in verzuim is schriftelijk aan tot betaling binnen twee weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de aanmaning is toegezonden.

2. Bij wettelijk voorschrift kan een andere termijn worden vastgesteld.

3. De aanmaning vermeldt dat bij niet tijdige betaling deze kan worden afgedwongen door op kosten van de schuldenaar uit te voeren invorderingsmaatregelen.

Stuiting verjaring

ABRvS 15 maart 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:667):

- Tweede aanmaning heeft ook stuitende werking

Tweede aanmaning moet wel voldoen aan de eisen van artikel 4:112 Awb:

- aanmaning kan pas worden verstuurd als schuldenaar in verzuim is
- betalingstermijn van twee weken (ABRvS 8 oktober 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3608)
- clause lid 3 (ABRvS 22 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2301)

Handhaving specifieke zorgplichten

Artikel 1.6 Omgevingswet:

“Een ieder draagt voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving”

Handhaving specifieke zorgplichten

Artikel 2.10 Bal:

1. Degene die een milieubelastende activiteit of een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 2.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover deze niet kunnen worden voorkomen, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken, en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Handhaving specifieke zorgplichten

2. Voor milieubelastende activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
- a. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen,
  - b. alle passende preventieve maatregelen ter bescherming van de gezondheid worden getroffen,
  - c. de beste beschikbare technieken worden toegepast,
  - d. geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt,
  - e. alle passende maatregelen worden getroffen om ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan te voorkomen, bedoeld in artikel 19.1 van de wet,
  - f. afvalwater dat wordt geloosd en gekanaliseerde emissies van stoffen in de lucht doelmatig kunnen worden bemonsterd,
  - g. metingen representatief zijn en monsters niet worden verdund,
  - h. meetresultaten op geschikte wijze worden geregistreerd, verwerkt, en gepresenteerd,
  - i. voor zover verontreiniging van de bodem ontstaat, herstel van de bodem redelijkerwijs mogelijk blijft, en
  - j. afvalstoffen worden afgevoerd binnen acht weken na beëindiging van een activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3.

Handhaving specifieke zorgplichten

ABRvS 10 augustus 2011 (ECLI:NL:RVS:2011:BR4631):

- zorgplicht geldt alleen in gevallen waarin Activiteitenbesluit geen uitputtende regeling bevat
- directe handhaving zorgplicht alleen mogelijk als onmiskenbaar in strijd is gehandeld met de zorgplicht
- last moet voldoende duidelijk en concreet zijn

VRAGEN?